

הנחה פרטית בלתי מוגה

א. בשבת פ' פנחס שלאחרי המאסר והגאולה, אמר בעל המאסר והגאולה ברכא הגומל, בברכה, בעת עלייתו לתורה. דאע"פ שברכת הגומל ע"י תורה כבר אמר בי"ב תמוז ע"י שאמר את המאמר ברוך הגומל וכו', מ"מ הלא תכלית הכוונה היא שהכל יבוא בפועל בגשמיות דנתאוה הקב"ה דירה בתחתונים דוקא וכמדובר כמ"פ שענין הדירה הוא שעצם האדם דר בהדירה, כך גם כאן דוקא למטה, ועד שאומרים שגם דירתו של הקב"ה שזה עוד מקיף על זה שדר בהדירה, דהיינו שזה מביא לו ענינים, ועד שאומרים שכל אדם שאין לו בית לא נקרא אדם כך גם כאן הענין דירתו של הקב"ה, וא"כ תכלית הכוונה שיבוא הכל בפועל למטה בגשמיות, למצרים ירדתם לעשות ממצרים ארץ טובה ורחבה. וכן בענין התגלות אותות ומופתים ע"י צדיקים שזהו"ע שיתף עמו מדה"ר, גם בזה כוונה שזה יבוא עד לגשמיות ממש, כך גם כאן בענינו, ואע"פ שהמאמר ברוך הגומל נאמר בי"ג תמוז, אבל זה נשאר עוד ברוחניות שבתורה, והתכלית שזה יבוא בפועל למטה שזה הי' כשעשו ברכת הגומל באופן של ברכה ותפילה, שע"י תפלה זה בא בפועל בגשמיות למטה, וזה הי' כשחזר לבוריו לגמרי כפסק דין אדמוה"ז שאזי צריכים לעשות ברכת הגומל, דכך הדין בענין חולה, ומזה מובן שאותו הדין גם בענין היוצא מבית האסורים, וזה הי' בשבת פ' פנחס.

ואע"פ ש"היה פ' פנחס בשנה ההיא הי' בסמיכות ל"ג תמוז, די"ב תמוז הי' ביום ג', וא"כ י"ב תמוז הי' מהימים שהם עולים בשבת, ויכולו השמים והארץ וכל צבאם, שכל הענינים מתעלים בשבת שזה הי' בפ' פנחס, אבל מ"מ רואים שי"ב תמוז זהו"ע שתלוי בימי החודש משא"כ ברכת הגומל זה לא תלוי בימי החודש, דזה שצריכים לעשות ברכת הגומל בתוך ג' ימים זהו לכתחלה, אבל כך הדין שאם לא נזדמן לו לעשות מיד הוא עושה באיזה זמן שיזדמן לו, וענין הג' ימים זהו רק לכתחלה, וא"כ ברכת הגומל זה לא תלוי בימי החודש, וזה הי' בשבת פ' פנחס. כך גם עתה חוזרים הענינים בשבת פ' פנחס אע"פ שזה לא בסמיכות לי"ב תמוז, דענין ברכת הגומל שנא' בשבת איך לזה קישור כלל עם ימי החודש.

ובפרט לפי מה שהגמ' אומרת על פנחס, הרואה פנחס בחלומו פלא נעשה לו, ורש"י מביא את זה כאן בפרשה, דמזה רואים שענינו של פנחס הוא שפלא נעשה לו, דאין הכוונה שהתיבות פנחס ופלא מתחילים בפ"א ולכן הרואה פנחס פלא נעשה לו, אלא דענינו של פנחס זהו שפלא נעשה לו, ולא שזה דבר טפל לפנחס, א"כ לא שייך לומר שהרואה פנחס פלא נעשה לו, דעיקר ענינו של פנחס זהו לא פלא, וא"כ מנין שהרואה פנחס פלא נעשה לו.

אלא מוכרחים לומר שזהו כל ענינו של פנחס שפלא נעשה לו ולכן הרואה פנחס פלא נעשה לו, דמהו החידוש של פנחס בעוה"ז? זהו"ע של פלא, זה נעשה ע"י מס"נ של פנחס בקנאו את קנאתי בכזבי בת צור וזמרי בן סלוא, שנעשה לו בזה ששה נסים כמ"ש במס' סנהדרין ורש"י מרמז ע"ז וכותב כדאיתא בסנהדרין, שע"ז נעשה מציאותו של פנחס, שזהו ענינו שהוא פלא, ולכן הרואה פנחס פלא נעשה לו.

וא"כ יש שייכות בפנימיות בין ברכת הגומל לפ' פנחס, דכל ענינו של פנחס זה פלא שעל זה אומרים הגומל, אע"פ שמעשה המס"נ של פנחס הי' בפ' בלק, אבל מ"מ השכר על זה שנהי' מציאותו - פלא - זה הי' בפ' פנחס, ולכן בפנימיות הענינים יש שייכות בין ברכת הגומל לפ' פנחס, וזהו קל המציאותו של פנחס, וזהו כל המעלה שלו שלו, ולכאורה הלא פנחס יש הרבה מעלות בן אקעזר בן אהרן הכהן ומ"מ אומרים שמהו המעלה שלו זהו"ע המס"נ שלו שהי' במעשה כזבי וזמרי, כשהמעלות באות בירושה אזי זהו דבר שלא עמל בו, כמ"ש אדמוה"ז שזהו הון עתק שלא עמל בו, אבל כאן אומרים שהמעלה של פנחס שע"ז הגיע לכלל כהונה זהו נעשה דוקא ע"י מעשה המס"נ שלו, ואח"כ הגיע לכלל משיח מלחמה וכל שאר המעלות שלו.

והנה מהו נסים שנעשו לפנחס שהגמ' מביאה את זה בסנהדרין זהו שלא פירש, ולכן פירשו שיהרג פנחס ונעשה לו נס, וכן שלא נשבה רוחם שזהו נס ע"ד נס חנוכה, ששם מצאו פך שמן טהור, ואע"פ שלא היו צריכים את הנס הזה, דשם הי' ענין של ציבור ומותר אפי' בטומאה, ומ"מ היות וענין הנרות זהו להראות חיבתן של ישראל ולכן הקב"ה עשה

נס בכדי שהי' מהדרין ומהדרין מן המהדרין. כך גם כאן אצל פנחס, דאע"פ שישנה דעה שסוברת שלפני מעשה זה לא הי' פנחס כהן, ורק ע"י מעשה מס"נ זה בא פנחס לכלל כהונה, וא"כ לכאורה הי' יכול ליטמא, ובשביל מה הי' הנס שלא נטמא? אלא דזהו, שהקב"ה עשה לו נס אפי' שלא לצורך ע"ד נס חנוכה.

והטעם לזה, ופנחס הי' בקנאו את קנאתי, שעשה יותר ממה שהי' מחוייב ע"פ שו"ע, לכן גם הקב"ה עשה לו נס אע"פ שהי' שלא לצורך. ודוקא ע"י המעשה הזה הגיע פנחס לכלל כהונה, והי' משיח מלחמה וכל שאר המעלות שאומרים עליו. כך גם כאן אצל בעל השמחה והגאולה, שאצלו ג"כ הי' בקנאו את קנאתי, שעשה יותר ממה שהי' מחוייב עפ"י שו"ע, שהעמיד את עצמו בסכנה, ועד שהי' מס"נ בפו"מ, שזה הי' מצד בקנאו את קנאתי ולכן פלא נעשה לו. ועי"ז שהרבי דרך את הדרך ופתח את הדרך ופתח את הצינור של מס"נ ובזה הוא נתן את הכח לכל או"א שיכול ללכת באופן של מס"נ.

והנה כאן רואים דבר פלא שפנחס הגיע לכלל כהונה בכח עצמו, שבד"כ כהונה הוא ענין של ירושה, שאם הוא בן אהרן הוא כהן, וכאן אצל פנחס אומרים שע"י מה נהי' כהן, לא בגלל שהי' בן אלעזר בן אהרן הכהן, אלא אדרבה, זה שהי' בן אהרן עדיין לא הביאו לכהונה, ואיך הגיע לכהונה ע"י מעשה המס"נ שלו, שזהו המקום היחידי שמוצאים שכהן נתכהן בכח עצמו. וזה שייך ג"כ אצל כאו"א, וכמדובר כמ"פ מ"ש הרמב"ם בענין שבפ' לוי שהי' הוא נחלתו, ולא רק שבט לוי בלבד אלא כל אשר נדבו רוחו לעמוד לשרת לפני הוי', אז ה' הוא נחלתו, ואז אפי' פרנסתו הגשמית נעשית ג"כ באופן דהוי' הוא נחלתו, רק שאצלם זה לא בגילוי, משא"כ אצל פנחס זה הי' בגילוי.

ועפ"יז שכל מציאותו של פנחס היא שפלא נעשה לו דלכן אומרת הגמ' שהרואה פנחס בחלומו פלא נעשה לו, וא"כ יש שייכות פנימי בין ברכת הגומל לפ' פנחס.

וכנ"ל, שתכלית הכוונה בכל הענינים הוא שיבואו בפועל ממש בגשמיות, שזה הי' בענינינו בש"פ פנחס שאז אמר את הברכה הגומל לחייבים טובות בעלייתו לתורה, שע"יז בא הפלא בפועל ממש בגשמיות, דזהו"ע התפלה, ברוך ה' מן העולם ועד העולם, מעדאתכ"ס לעדאת"ג ההמשכה בעוה"ז דוקא, וכן זהו"ע המאה ברכות שחייב אדם לומר בכל יום, בכל יום דוקא.

וההוראה מכ"ז היא שכל ההולכים באורחותיו ובדרכיו אשר הורנו צריך להיות שלא יאמר שלא אליו מתכוונים שיטע לשליחות אלא הכוונה לשני, או שיוצא ל"ח בזה שעושה קצת, אלא כאו"א צריך לעסוק בזה וכו'. (חסר הסיום)

ב. עפ"י המבואר לעיל מתורץ קושי' שישנה על הרש"י הנ"ל, כי הגמ' אומרת שם שהרואה פנחס בחלומו פלא נעשה לו, ואח"כ ממשיכה הגמ' ואומרת הרואה פיל בחלומו פלאות נעשו לו, וכאן הגמ' אומרת פלאות בלשון רבים דהיינו הרבה נסים. ולכאורה, לפי פרש"י שהגמ' מדברת במעשה של פנחס שהי' שם ו' נסים, וא"כ מדוע אומרת הגמ' שהרואה פנחס בחלומו פלא נעשה לו לשון יחיד, הלא שם הגמ' אומרת שכמה נסים נעשה לו וא"כ מדוע כשרואה פנחס רק פלא (לשון יחיד) נעשה לו?

עפ"י המבואר לעיל זה מובן, דזה שאומרים שהרואה פלא נעשה לו, זה לא מצד שפנחס ופלא האותיות הראשונות הם שוות אלא כנ"ל דכל מציאותו של פנחס זהו פלא, וא"כ לא שייך לומר פלאות לשון רבים, כי זה מציאות אחת, דלא שייך לומר ו' מצאויות נסים יכול להיות ששה אבל מציאות אחת יש, ולא יותר, ולכן היות וכל מציאות של פנחס זהו פלא לכן כתוב פלא לשון יחיד, אבל הכוונה היא לא על נס אחד אלא שכל המציאות זהו"ע של פלא, משא"כ הרואה פיל בחלומו שפלאות נעשו לו, זהו מצד הקישור שיש בהאותיות, שפיל מתחיל באותו האות כמו פלא, ואע"פ שיש המפרשים שאומרים שהרואה פיל זהו לאו דוקא פיל אלא גם אם רואה את החי' פיל בעצמה בחלומו, אבל מ"מ גם אז זה כמ"ש בשער היחוד והאמונה, ששמו אשר יקראו לו בלשון הקודש זהו החיות שלו שע"י השם הזה נמשך בו החיות, ולכן גם שרואה את החי' הפיל בעצמו בחלום, הוא ראה בפנימי' את השם המחי' את הפיל ולכן הוא כאילו רואה את האותיות פיל ומצד שכל הקישור בין פיל לפלא זהו מצד שהאותיות שוות לכן הגמ' אומרת פלאות לשון רבים נעשו לו.